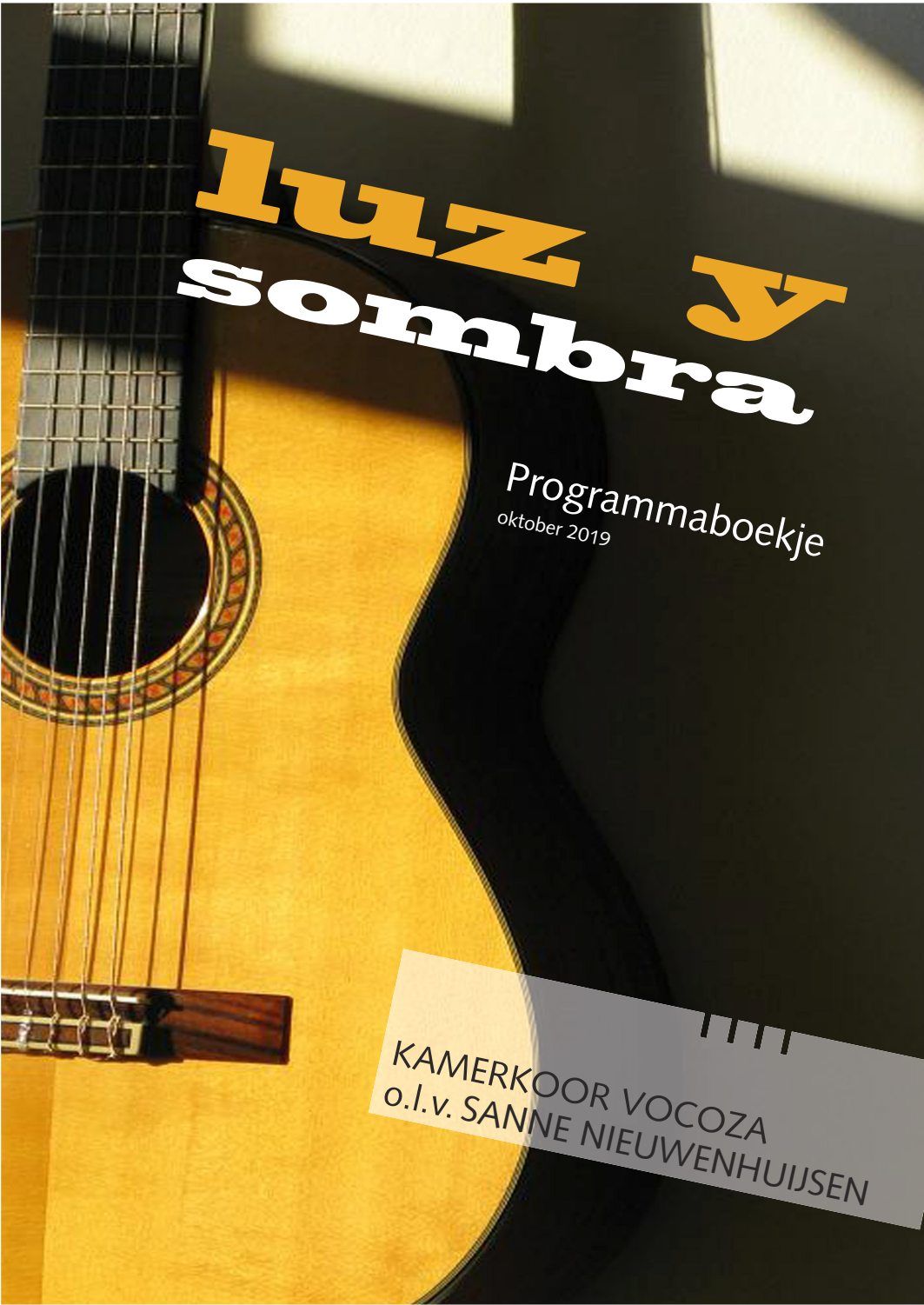

Luz y Sombra

Programmaboekje
oktober 2019

KAMERKOOR VOCOZA
o.l.v. SANNE NIEUWENHUIJSEN

Programma

Luz y Sombra

Cipriano de Rore (1515-1565)

Hor che'l ciel

Claudio Monteverdi (1567-1643)

Or che'l ciel et la terra

Thomas Jennefelt (1954)

Or che'l ciel et la terra

John Dowland (1563-1626)

Now, oh now, I needs must part

Rijndert van Woudenberg (1967)

The world is your Kaleidoscope
(première)

pauze

Juan de la Encina (1468-1529)

Oy comamos y bebamos

Francisco Tárrega (1852-1909)

Capricho Arabe (gitaar solo)

Pablo Casals (1876-1973)

O vos omnes

Manuel Oltra (1922-2015)

Tres Canciones de Amor

Luys de Narvaez (c.1500-c.1555)

Tres diferencias por otra parte

Alberto Grau (1937)

Kasar mie la gaji

Astor Piazzolla (1921-1992)

La muerte del ángel

Welkom

We zijn erg blij u vandaag een bijzonder programma te kunnen bieden. Vocoza heeft al meermalen met instrumentalist gezongen. Vers in het geheugen ligt nog het Bruckner-programma, waarin we afwisselend door harp, hoorns en vijftien blazers zijn begeleid en met ze hebben gezongen. Of programma's met orgelbegeleiding, of met barokinstrumenten als luit en theorb. Nog nooit hebben we echter gezongen met alleen gitaarbegeleiding, dan wel hebben wij een gitarist begeleid bij zijn stuk en zeker niet een heel concert lang.

Toen Stefan Gerritsen zich dus bij ons aansloot voor twee concerten bood dat een uitgelezen mogelijkheid voor een zeer gevarieerd en uniek concert. U hoort bijvoorbeeld drie versies van een madrigaal met afwisselend gitaarbegeleiding en gitaarsolo, melancholische Engelse muziek als door een luit begeleid en spetterende en zeker ook zwoele Zuid-Amerikaanse tango's. We nemen u mee door alle tijden, van zestiende tot en met de eenentwintigste eeuw, u maakt zelfs de première mee van een stuk voor gitaar, glaswerk en koor.

Wij hopen dat u veel plezier beleeft aan dit muzikale palet.

Zaterdag 12 oktober 2019

Amsterdam, Waalse Kerk, 20.15u

Zondag 13 oktober 2019

Haarlem, Adelbertuskerk, 15.00u

Staat uw MOBIELE TELEFOON uit?

Hor che'l ciel et la terra

Cipriano de Rore (1515 - 1565) | Claudio Monteverdi (1567 - 1643) | Thomas Jennefelt (1954)

Madrigalen zijn wereldlijke liederen voor meerdere stemmen. De term 'madrigaal' is afgeleid van het Latijnse 'matricale', wat 'in de moedertaal' betekent. In de tijd van De Rore en Monteverdi betekent dat dus een tekst in het Italiaans, daar waar in de zangmuziek destijds het Latijn domineerde. Het meest voorkomende thema was het wel en wee van de liefde en de meest geliefde tekstdichter was Francesco Petrarca (1304-1374). Vanavond hoort u dan ook een madrigaal op tekst van zijn hand: Hor che'l ciel e la terra. We zingen deze tekst drie keer in drie geheel verschillende madrigalen. De eerste keer a capella op muziek van De Rore, daarna de versie van Monteverdi waarbij Stefan Gerritsen de gitaarondersteuning verzorgt en tenslotte die van Jennefelt waarbij Stefan de gitaarsolopartij vertolkt.

Hor che'l ciel e la terra e'l vento tace
E le fere e gli augelli il sonno
affrena,
Notte il carro stellato in giro mena,
E nel suo letto il mar senz'onda giace,

Nu de hemel en de aarde en de wind zwijgen
En de beesten en de vogels door slaap zijn
overmand,
Leidt de nacht de sterrenwagen in het rond,
En ligt de zee rimpelloos in zijn bed.

Veglio¹, penso, ardo, piango, e chi mi sface
Sempre m'è innanzi,
per mia dolce pena:
Guerra è'l mio stato, d'ira e di duol piena,
E sol di lei pensando ho qualche pace.

Ik waak, ik denk, ik brand, ik huil, en zij die mij
kapotmaakt staat me steeds voor de geest,
tot mijn zoete pijn:
Oorlog is mijn toestand, vervuld van woede en leed,
en alleen als ik aan haar denk vind ik enige rust.

Così sol d'una chiara fonte viva
Move'l dolce e l'amaro, ond'io mi pasco;
Una man sola mi risana e punge.

Zo stroomt uit een enkele levende bron
Het zoet en het bitter waaraan ik mij laaf;
Een enkele hand heelt en verwondt mij:

E perchè'l mio martir² non giunga a riva,
Mille volte al dì moro,
e mille nasco:
Tanto de la salute mia son lunge.

En omdat mijn lijden geen rustplaats vindt,
Sterf ik dagelijks duizendmaal, en word ik
duizendmaal geboren,
zo ver ben ik van mijn redding verwijderd.

¹ De Rore: Veggio (ik zie/ik waak); Monteverdi: Veglio (ik waak); Jennefelt: Vegghio (ik waak)

² Monteverdi: morir (sterven)

Cipriano de Rore (1515/ 1516 - Parma, 1565) is in een welgestelde familie geboren in Ronse, een stad in Vlaanderen. Over zijn muzikale opleiding is niets bekend. Sommige onderzoekers vermoeden een band met Margaretha van Parma, die in de jaren 1530 naar Napels trok. Het is ook mogelijk dat hij zijn opleiding veeleer in Antwerpen heeft genoten. In 1542 was hij in Brescia, waar hij waarschijnlijk bleef tot 1546. In die periode begon hij naam te maken als componist. Als componist van madrigalen verwierf De Rore blijvende roem. Hij was verreweg de meest invloedrijke madrigalist van het midden van de zestiende eeuw. Hij schreef er meer dan 120 verdeeld over tien afzonderlijke boeken, uitgegeven tussen 1542 en 1565. Meestal zijn ze vier- of vijfstemmig, met één voor zes stemmen en één voor acht; de geest van zijn composities neigt naar ernstig, in bijzonder contrast met het lichtzinnige karakter van het

werk van de oudere generatie madrigalisten zoals Jakob Arcadelt en Philippe Verdelot. De Rore behoorde tot de tweede generatie madrigalisten.

Claudio Giovanni Antonio Monteverdi

(Cremona, 15 mei 1567 – Venetië, 29 november 1643) was een Italiaanse componist, dirigent en oorspronkelijk ook werkzaam als violist en zanger. Monteverdi was muzikaal vroegrijp: tussen 1582 en 1590 publiceerde hij vijf boeken met composities (waaronder als laatste twee boeken met vijfstemmige madrigalen in 1587 en 1590) Monteverdi's werk markeert de overgang van renaissance- naar barokmuziek. Hij was een groot en in zijn tijd geëerd musicus. De door Monteverdi geschreven opera's worden algemeen erkend als onmiskenbare hoogtepunten, waarmee de canon van de Westerse opera begint.

Thomas Jennefelt (1954) is een Zweedse componist. Als koorcomponist staat Jennefelt bekend als een van de belangrijkste koorcomponisten van zijn generatie. Hij heeft ook werken geschreven voor kamerorkesten en grotere orkesten en zijn muziek is zowel in Zweedse zalen als internationaal uitgevoerd. Hij groeide op in Huddinge, een gemeente in Stockholm en genoot zijn opleiding op het Royal College of Music in Stockholm, waar hij compositie studeerde van 1974 tot 1980. Hij maakte in de jaren zestig deel uit van wat wel het 'Zweedse koorwonder' wordt genoemd, een koorrevolutie die begon met dirigent Eric Ericson. Jennefelt maakte deel uit van zijn koor en hij is verbonden met de componisten rond deze beweging. De muziek van Jennefelt staat bekend om het expressieve gebruik van dissonantie, grandioze structuren en de nadruk op korte syllabische structuren.

Now, oh now, I needs must part

John Dowland (1563-1626)

Kwartet: Emma van Opstal, Yuri Konter, Olga Hasenack, Nico Witteman.

Now, oh now, I needs must part
Parting though I absent mourn
Absence can no joy impart
Joy once fled cannot return

Nu, ja nu, moet ik vertrekken
Maar door mijn vertrek zal ik afwezig rouwen
Afwezigheid kan geen vreugde brengen
Eens vervlogen vreugde keert niet terug

While I live I needs must love
Love lives not when hope is gone
Now at last despair doth prove
Love divided loveth none

Zolang ik leef moet ik liefhebben
Liefde overleeft niet als de hoop vergaan is
Uiteindelijk bewijst nu wanhoop
Dat gescheiden liefde niemand liefheeft

Sad despair doth drive me hence
This despair unkindness sends
If that parting be offence
It is she which then offends

Treurige wanhoop drijft mij van hier
Deze wanhoop die wreedheid brengt
Als dat vertrek een misdaad is
Dan is zij het die hem pleegt

Dear, when I from thee am gone
Gone are all my joys at once

Lief, wanneer ik van u gescheiden ben
Is al mijn vreugde ineens vergaan

I loved thee and thee alone
In whose love I joyed once

And although your sight I leave
Sight wherein my joys do lie
Till that death do sense bereave
Never shall affection die

Dear, if I do not return
Love and I shall die together
For my absence never mourn
Whom you might have joyed ever

Part we must though now I die
Die I do to part with you
Him Despair doth cause to lie
Who both lived and dieth true

Ik hield van u en u alleen
Wier liefde ik ooit heb genoten

En hoewel ik uit uw zicht verdwijn
De aanblik waarin mijn vreugde ligt
Totdat de dood mij van mijn zinnen berooft
Zal mijn aanhankelijkheid nooit sterven

Lief, wanneer ik niet terugkeer
Zullen liefde en ik samen sterven
Rouw nooit om mijn afwezigheid
Om wie jij ooit hebt gegeven

Wij moeten scheiden al sterf ik nu
Ik sterf om afstand van jou te doen
Wanhoopt doet hem liegen
Die zowel eerlijk leefde als stierf

John Dowland (1563-1626) was een van de bekendste musici van zijn tijd. In ongeveer 1580 trad hij in dienst bij de Britse gezant in Parijs, Sir Henry Cobham en vanaf 1583 bij diens opvolger Sir Edward Stafford. In 1587 behaalde hij zijn baccalaureaat muziekwetenschappen aan de Universiteit van Oxford en een jaar later ook aan de Universiteit van Cambridge. In Dowlands tijd was melancholieke muziek in zwang en hij was een van de belangrijkste componisten daarvan. Zijn muziek had een belangrijke invloed op de ontwikkeling van het kunstzinnige lied. Van heel wat van zijn 'songs' of 'ayres' bestaan twee versies, één voor stem met luitbegeleiding en één arrangement voor vier zangstemmen, waarin de bovenstem de zangmelodie heeft en de drie overige stemmen een vervanging van de luitharmonieën bieden.

The world is your Kaleidoscope

Rijndert van Woudenberg (1967)

Rijndert van Woudenberg baseerde zijn compositie *'The world is your Kaleidoscope'* op teksten van James Allen (1864-1912). James Allen kan worden beschouwd als een van de grote (metafysische) denkers van de vorige eeuw. Zijn direct toepasbare ideeën over de menselijke geest als krachtbron van het leven zijn geschreven in een wonderschone poëtische stijl. Van Woudenberg heeft in de afgelopen 15 jaar doorlopend studie gemaakt van het (her-) programmeren van het onderbewuste en de directe relatie tussen (repeterende) gedachten en fysieke omstandigheden. Tijdens zijn zoektocht door de oosterse en westerse literatuur die hierover is verschenen stuitte hij op het werk van James Allen. *"De optelsom van de gehele bibliotheek die ik in de afgelopen jaren heb gelezen over dit onderwerp vond ik terug in het kleine 27 pagina's tellende werk 'As a man Thinketh' uit 1902. James Allen is een ware meester."*

The world is your Kaleidoscope

Why?
Why not?
Why not me?
Why not now?

Mind is the Master power that moulds
and makes,
And Man is Mind, and evermore he takes
The Tool of Thought, and,
shaping what he wills,
Brings forth a thousand joys,
a thousand ills: -
He thinks in secret, and it comes to pass:
Environment is but his looking-glass.

So You will be what you "will" to be;
Let failure find its false content
In that poor word "Environment",
But spirit scorns it, and is free.

The human Will, that force unseen,
The offspring of a deathless Soul,
Can hew a way to any goal,
Though walls of granite intervene.

Be not impatient in delays
But wait as one who understands;
When spirit rises and commands
The gods are ready to obey.

Waarom?
Waarom niet?
Waarom ik niet?
Waarom niet nu?

Geest is de Meesterkracht die modelleert
en creëert,
En de Mens is Geest, en voor altijd neemt hij
Het werktuig van de Gedachte, en,
vormend wat hij wil,
Brenkt duizend genoegens voort,
duizend zorgen: -
Hij denkt heimelijk, en het komt uit:
Omgeving is slechts zijn spiegel.

Dus jij zult zijn wat je "wilt" zijn;
Laat mislukking zijn valse betekenis vinden
In dat armzalige woord "Omgeving",
Maar de geest veracht het, en is vrij.

De menselijke Wil, die ongeziene kracht,
De nazaat van een onsterfelijke Ziel,
Kan zich een weg banen naar welk doel ook,
Al staan granieten muren in de weg.

Wees niet ongeduldig bij uitstel,
Maar wacht als iemand die begrijpt;
Wanneer de geest opstaat en beveelt
Zijn de goden bereid te gehoorzamen.

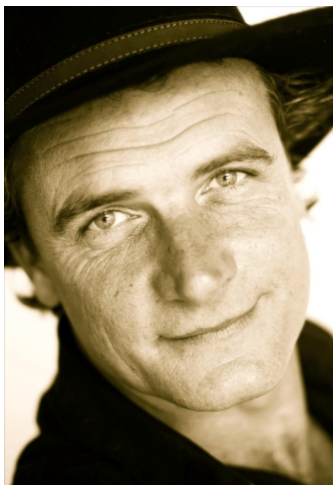
Rijndert van Woudenberg (1967) is artistiek leider en oprichter van de stichting Via Nobel en directeur/oprichter en docent van de privé-muziekschool Muziek in Amsterdam.

Opleiding

Van Woudenberg studeerde klassiek gitaar bij Lex Eisenhardt en jazzgitaar bij Hans Kunneman aan het Sweelinck Conservatorium in Amsterdam (1990-1996). Aan hetzelfde conservatorium heeft hij compositie-, directie-, harmonieleer- en instrumentatielessen gevolgd, later (privé) voortgezet bij Rutger van Leijden en Geert van Keulen. Bij het London Sinfonietta volgde hij de dirigententraining voor groepsimprovisatie. Zijn composities worden uitgevoerd in binnen- en buitenland. Hij treedt regelmatig op als gitarist en werkt naast zijn eigen ondernemingen op projectbasis als muzikaal leider, gitarist en componist.

Klassieke composities en opera

In de afgelopen drie decennia componeerde van Woudenberg voor tal van solisten en ensembles in binnen- en buitenland. Sinds het succes van de opera 'Maybe Tomorrow' in 2009 in Tokio gingen veel werken (zoals Petrarca, Beyond the Rainbow (Requiem), Dharma) eerst in Japan in première voordat deze in Europa werden uitgevoerd. Op 25 oktober 2018 ging de verkorte (twee uur durende) historische opera 'Dejima - Siebold's liefde' in Tokyo Opera City in première. Hij maakte commercieel werk voor bijvoorbeeld Nike en werk voor documentaires en hij componeerde muziek voor film. Van Woudenberg heeft ook grote ervaring met het schrijven van muziek voor (Jeugd)theater. Hij was vijf jaar de componist en artistiek leider van het Jeugd-theatergezelschap Het Muziektheater Collectief en werkte o.a. voor de stichting Eigen Werk van Pieter Tiddens. Naast het geven van een aantal soloconcerten, zal hij als gitarist deelnemen aan de tour 'Rouwkost' (Regrets) in 2020-2021.

- Pauze -

Oy comamos y bebamos

Juan de la Encina (1468-1529)

Vertalingen: Sigrid Bröcheler

Oy comamos y bebamos
y cantemos y holguemos,
que mañana ayunaremos.

Laat ons vandaag eten en drinken,
zingen en nietsdoen,
want morgen vasten we.

Por onra de Sant Antruejo
parémonos oy bien anchos.
Enbutamos estos panchos,
recalquemos el pellejo.

Laten we daar vandaag, ter ere van het heilige carnaval,
eens ruimschoots bij stilstaan.
Laten we onze dikke buiken volproppen
en de wijnzak nog eens tot aan de rand toe vullen.

Que costumbres de concejo
que todos oy nos hartemos,
que mañana ayunaremos.

Dit gebruik is een advies,
opdat we ons vandaag helemaal volstoppen,
want morgen vasten we.

Honremos a tan buen santo
porque en hambre nos acorra.
Comamos a calca porra,
que mañana hay gran quebranto.

We eren zo'n goede heilige,
want hij jaagt ons de honger in.
Laten we eten tot we niet meer kunnen,
want morgen begint het leed.

Comamos bebamos tanto
hasta que nos reventemos,
que mañana ayunaremos.

Laat ons zo veel eten en drinken,
tot we openbarsten,
want morgen vasten we.

Bebe Bars, más tú Beneyto.
Beba Pidruelo y Llorente.
Bebe tú primeramente;
Quitarnos has deste preito.

Drink, Bars! Jij ook, Beneyto!
Drink Pidruelo en Llorente.
Drink jij maar eerst!
Geen gekibbel.

En beber bien me deleyto:
Daca, daca beberemos,
que mañana ayunaremos.

Het heerlijk drinken brengt me in verrukking.
Geef maar hier, kom maar door, we zullen drinken,
Want morgen vasten we.

Tomemos hoy gasajado,
que mañana vien la muerte;
bebamos, comamos huerte,
vámonos cara el ganado.

Laten we het er vandaag van nemen,
want morgen komt de dood.
Laat ons daarom stevig eten en drinken.
Laat ons naar de kudde (vee) gaan.

No perderemos bocado,
que comiendo nos iremos,
y mañana ayunaremos.

We laten geen hap aan onze neus voorbijgaan
en al etende zullen we weer gaan,
en morgen vasten we.

Capricho Arabe

Francisco Tárrega (1852-1909)

Gitaarsolo: Stefan Gerritsen

O vos omnes

Pablo Casals (1876-1973)

O vos omnes is een responsorio, oorspronkelijk gezongen als onderdeel van rooms-katholieke liturgieën voor de Heilige Week en nu vaak gezongen als een motet. De tekst is aangepast uit de Latijnse Vulgaat-vertaling van Klaagliederen 1:12.

O vos omnes qui transit per viam,
attendite et videte:
si est dolor sicut dolor meus.

O gij allen die langs de weg voorbijkomt,
aanschouwt en ziet:
of er een smart bestaat zo groot als de mijne.

Pau Carles Salvador (*Pablo*) **Casals i Desfilló** (1876-1973) kan beschouwd worden als dé cellist uit de muziekgeschiedenis. Hij werd te El Vendrell in Catalunya in Spanje geboren op 29 december 1876. Hij zou te San Juan de Puerto Rico in Puerto Rico sterven op 22 oktober 1973. Hij was meer dan cellist. Hij was ook componist, muziekpedagoog en dirigent. Zijn virtuositeit als cellist staat buiten kijf: die blijkt niet alleen uit lovende artikelen in de pers, maar vooral uit platenopnames. Hij heeft viool leren spelen op een tot viool omgebouwde kalebas die in zijn geboortehuis, het huidige Museu Casa Nadiua de Pau Casals, te El Vendrell bewaard wordt. Toen hij negen was, koos hij voor de cello.

Tres Canciones de Amor

Manuel Oltra (1922-2015)

Drie liefdesliederen op poëtische teksten van Federico García Lorca.

Madrigalillo

Cuatro granados
tiene tu huerto.
(Toma mi corazón nuevo.)
Cuatro cipreses
tendrá tu huerto.
(Toma mi corazón viejo.)
Sol y luna.
Luego...
¡ni corazón ni huerto!

Eco

Ya se ha abierto
la flor de la aurora.
(¿Recuerdas el fondo de la tarde?)
El nardo de la luna
derrama su olor frío.
(¿Recuerdas la mirada de agosto?)

Preludio

Las alamedas se van,
pero dejan su reflejo.
Las alamedas se van,
pero nos dejan el viento.
[El viento está amortajado
a lo largo bajo el cielo.]
Pero ha dejado flotando
sobre los ríos sus ecos.
El mundo de las luciérnagas
ha invadido mis recuerdos.
Y un corazón diminuto
me va brotando en los dedos.

Madrigaaltje

Vier granaatappelbomen
staan er in jouw boomgaard.
Neem mijn nieuwe hart.
Vier cipressen
zullen er in jouw boomgaard staan.
Neem mijn oude hart.
Zon en maan.
En dan....
geen hart, noch een boomgaard!

Echo

De bloem van de dageraad
heeft zich al geopend.
Herinner je je de achtergrond van de middag?
De nardus van de maan
verspreidt zijn koude geur.
Herinner je je de aanblik van augustus?

Prelude

De populierenlanen gaan,
maar laten hun weerspiegeling achter.
De populierenlanen gaan,
maar ze laten ons de wind na.
[De wind is overlangs afgedekt
onder de hemel,]
maar op de stromen
heeft hij zijn weerklanken laten drijven.
De wereld van de glimwormpjes
valt mijn herinneringen binnen
en een piepklein hart
ontluikt in mijn vingers.

Manuel Oltra (1922-2015) was een van de meest vooraanstaande componisten van Catalonië (Spanje). Lange tijd was hij als hoogleraar compositie aan het conservatorium Superior de Música te Barcelona verbonden. Zijn zeer gevarieerde composities omvatten symfonische werken, kamermuziek maar vooral koormuziek. In 1994 ontving hij een onderscheiding 'Premi Nacional de Música'.

Tres diferencias por otra parte

Luys de Narvaez (circa 1500 - circa 1555)

Gitaarsolo: Stefan Gerritsen

Kasar mie la gaji

Alberto Grau (1937)

'Kasar mie la gaji' is een uitdrukking in een taal uit de Sahel en betekent 'De aarde is moe'. Het stuk beeldt de vermoeidheid van de aarde uit door alle verwoestingen die de mensheid heeft veroorzaakt. De aarde bouwt zich gedurende het hele lied opnieuw op, leidend tot een triomfantelijk einde.

Kasar mie la gaji

De aarde is moe

Alberto Grau (1937), een uitstekende componist en koormeester, heeft een ereplaats verdiend bij de beste hedendaagse Venezolaanse muzikanten. Alberto Grau staat bekend om zijn werk als koordirigent en is uitgegroeid tot een van de leidende componisten van koorwerken in Latijns-Amerika. In 1967 stichtte hij de Schola Cantorum Foundation in Caracas. Zijn werken hebben vaak een didactisch element en zijn in veel gevallen een echte uitdaging. Dit heeft geleid tot de artistieke ontwikkeling van een hele koorgeneratie in Venezuela en ver daar buiten.

La muerte del ángel

Astor Piazzolla (1921-1992)

Astor Piazzolla (1921-1992) was een Argentijns tanguero (tangomuzikant), bandoneonist en componist. Zijn nieuwe tangobenadering zorgde voor een vernieuwing van de Tango. Piazzolla was een controversiële figuur op muzikaal en politiek vlak. Tot zijn bekendste werken behoren onder meer Libertango, Oblivión en Adiós Nonino. Over dit laatste werk wordt gezegd dat hij in de VS per telefoon te horen kreeg dat zijn vader was overleden. Piazzolla zou zich toen op zijn kamer hebben teruggetrokken en al improviserend op zijn piano dit lied hebben gecomponeerd. "Adiós Nonino" betekent zoveel als "Vaarwel lieve opa".

Word vriend van Vocoza

Met uw hulp kan Vocoza bijzondere concerten blijven geven. Stort 30 euro of meer op rekening NL05 INGB 0005 0572 19 t.n.v. Vocoza in Amsterdam, en wees verzekerd van een goede plek, naast de korting die u op de toegangskaarten krijgt.

Stefan Gerritsen

"Een grandioze gitarist"

- de Volkskrant 22 juni 2016.

Stefan Gerritsen is een veelzijdige klassieke gitarist met een repertoire dat zich uitstrekt van oude muziek tot de nieuwste composities, niet zelden aan hem opgedragen. Daarnaast schuwt hij het avontuur niet en initieert hij nieuwe projecten om het repertoire voor de klassieke gitaar uit te breiden. Naast de klassieke gitaar bespeelt hij ook een zogenaamde 31-toongitaar, een instrument gebaseerd op het stemmings-systeem van de 17e eeuwse Nederlandse wetenschapper Christiaan Huygens. Met *Verso*, het duo dat hij vormt met Panfluitist Matthijs Koene won hij vele concoursen. Hun tweede cd *"Chasing Piazzolla"* kreeg in juni 2016 vier sterren in de Volkskrant.

Stefan studeerde aan het conservatorium van Amsterdam bij Wim Pfister en Lex Eisenhardt. Hij behaalde in 1998 het diploma Docerend Musicus met onderscheiding en in 2000 voltooide hij Cum Laude zijn opleiding Tweede Fase. Naast de lessen aan het conservatorium werd hij intensief gecoacht door de Canadese gitaar virtuose Laura Young. Vervolgens studeerde hij aan het vermaarde Escola Luthier te Barcelona bij Alex Garrobé en volgde vele masterclasses. Hoewel momenteel woonachtig in Berlijn is Stefan nog vaak op de Nederlandse podia te horen.

Sanne Nieuwenhuijsen

Sanne Nieuwenhuijsen (1979) is sinds 2008 de vaste dirigent van Kamerkoor Vocoza. Ze begon haar muzikale opleiding op de Kathedrale Koorschool Utrecht. Aan het Koninklijk Conservatorium in Den Haag studeerde ze hoofdvak Koördirectie bij Jos van Veldhoven en Jos Vermunt. Daarnaast volgde ze ook het hoofdvak Solozang bij Sasja Hunnengo en Gerda van Zelm. Na haar studie volgde Sanne masterclasses koördirectie bij onder meer Tonu Kaljuste, het Nederlands Kamerkoor, Veljo Tormis en Kaspar Putnins. In 2014 volgde ze een masterclass bij Frieder Bernius en het Stuttgarter Kammerchor. Sinds 1998 heeft Nieuwenhuijsen als (assistent-)dirigent voor een reeks van gezelschappen gestaan, waaronder het Kathedrale Koor Utrecht (1999-2004), Capella Catharina Utrecht (1999-2004), Voces Lauri (2000-2003), Kamerkoor Venus (2004-2004) en Erasmus Kamerkoor (2003-2010) en het Toonkunstkoor Amsterdam (vanaf 2004). Ook leidde zij diverse projectkoren in Nederland en coacht zij regelmatig (semi-)professionele ensembles. Deelnames aan (internationale) koorfestivals leverden meerdere malen eerste prijzen op met deze ensembles. Naast de vaste dirigent van Kamerkoor Vocoza is Sanne als Magistra Cantus verbonden aan het Muziek Instituut van de Kathedraal Sint Bavo te Haarlem en als dirigent/muziekdocent aan de daaraan verbonden Koorschool Haarlem.

Kamerkoor Vocoza

Kamerkoor Vocoza bestaat uit 26 geschoolde amateurzangers, die samen een behoorlijk professioneel niveau weten te bereiken. Het koor staat sinds 2008 onder leiding van Sanne Nieuwenhuijsen, en heeft een vaste plaats in het concertleven in de regio Amsterdam/Haarlem verworven. Vocoza brengt gemiddeld twee eigen concertreeksen per jaar en draagt inmiddels geregeld bij aan externe producties. Vocoza (de naam is een afkorting van Vondelpark Concertgebouwbuurt Zangers) werd opgericht in 1980 door Paul Hamelers. In 1981 nam diens zoon Frank de leiding over. In 1990 werd Ira Spaulding dirigent. Moderne Amerikaanse koormuziek vormde lange tijd een speerpunt in de programmering. Zo verzorgde Vocoza in juni 2001 de Nederlandse première van zes hedendaagse madrigalen van Morten Lauridsen. Onder leiding van Sanne Nieuwenhuijsen is het koor nieuwe artistieke wegen ingeslagen. Het hoofdaccent ligt op 20e en 21e eeuwse koormuziek uit Europa en de VS. Daarbij wordt de lat steeds hoger gelegd. Zo zong het koor o.m. de *Mis in g* van Francis Poulenc, de *Reincarnations* van Samuel Barber, het *Motet voor de kardinaal* van Daan Manneke, *Harmony of the Spheres* van Joep Franssens, en *Songs of Love and Eternity*, en *Le vrai visage de la paix* van Rudolph Escher. Met de bevlogen Nieuwenhuijsen zoekt Vocoza ook naar nieuwe kruisbestuivingen tussen koormuziek, theater en kunst. Een theaterprogramma met muziek op teksten van Goethe en Shakespeare en dialogen van Hans van Hechten en *Vastert van Aardenne* werd zeer goed ontvangen. Met het *Hollands Requiem* (het *Deutsches Requiem* van Brahms in de hertaling van Jan Rot) liet Vocoza in 2012 horen dat het als klein ensemble ook de grotere oratoriumwerken heel goed aankan. Vocoza is ook te zien en te horen in de film *Nummer veertien*, home, van de beeldend kunstenaar Guido van der Werve. Die film won in 2013 een *Gouden Kalf*. Op 10 februari jl. won Vocoza de eerste prijs in de categorie *Mixed Voices - Difficulty Level I* tijdens de *International Choir Competition Maastricht 2019*.

www.vocoza.nl/historie en facebook.com/vocoza. Foto: Babs Witteman babswitteman.nl

Colofon

Organisatie: Sigrid Bröcheler
Website, ontwerp flyer: Bram Bos Vormgeving
Programmaboekje: Roos Hogervorst-Krimp
Bestuur: Hilke Molenaar, Berend de Vries en Maarten Streekstra

Leden van Vocoza

Sopranen: Henny Brouwer, Kiki Faber, Henriëtte van Hoek, Roos Hogervorst-Krimp, Sofie Jansen, Emma van Opstal, Diete Sybesma, Lianne Verhaar
Alten: Loes Aartsen, Sanne Albers, Sigrid Bröcheler, Olga Hasenack, Hilke Molenaar, Jo-Els van der Woude
Tenoren: Marten-Jan Geertsema, Thomas Kloppenburg, Yuri Konter, Peter Schouten, Maarten Streekstra, Joost Vlot
Bassen: Bram Bos, Rob Kloppenburg, Alexander Orthel, Bart van de Rotten, Berend de Vries en Nico Witteman

Volgende concerten

Zaterdag 7 en zondag 8 maart 2020.
Een programma over Engelse Lords en Ladies met o.a. *Lux Aeterna* van E. Elgar.